

مطالعه تطبیقی سیمای رستم در ادبیات فارسی، روسی و گرجی

مهناز نوروزی*

استادیار دانشگاه علامه طباطبائی، تهران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۰۴/۱۶؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۵/۰۶/۰۲)

چکیده

جایگاه شاهنامه حکیم ابوالقاسم فردوسی و تأثیر آن بر ادبیات جهان بر کسی پوشیده نیست. شاهنامه در ادبیات روسیه و در بین نویسندگان و خوانندگان روسی نیز جایگاه ویژه‌ای دارد و گواه این مطلب، وجود ترجمه‌های متعدد از شاهنامه، مقاله‌ها و کتاب‌های زیاد درباره این اثر است. در این میان، با بررسی برخی آثار ادبی و حماسی روسیه باستان مشخص می‌گردد که داستان رستم و سهراب و به طور کلی، «سیمای رستم» تأثیر زیادی بر تکوین و ظهور برخی آثار و پهلوانان حماسی روسی داشته است. از جمله این آثار، منظومه حماسی پلنگینه‌پوش در ادبیات گرجی و از جمله قهرمانان حماسی نیز ایلیا مورامتس، قهرمان اسطوره‌ای بیلیناهای روسی و نیز یروسلان لازارویچ در افسانه‌های روسی را می‌توان نام برد. با بررسی دقیق‌تر این آثار و سیمای پهلوانان آنها، هرچه بیشتر به تأثیر شاهنامه بر ادبیات حماسی روسی و گرجی پی می‌بریم.

کلیدواژه‌ها: ادبیات فارسی، شاهنامه، ادبیات روسی، رستم، پلنگینه‌پوش، ایلیا مورامتس، یروسلان لازارویچ.

---

* E-mail: norouzi.mahnaz@gmail.com